

Asia C-689/21**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

16.11.2021

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Østre Landsret (Tanska)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

11.10.2021

Valittaja:

X

Vastapuoli:

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Pääasian kohde

Kanteella halutaan kumota Udlændinge- og Integrationsministerietin (ulkomaalais- ja kotoutumisministeriö, Tanska; jäljempänä ministeriö) 31.1.2017 tekemä päätös, jolla valittajan X todettiin menettäneen Tanskan kansalaisuutensa, sekä määrätä asia uudelleen käsiteltäväksi. Østre Landsret ratkaisee asian toimivaltaisena ensimmäisen asteen oikeusistuimena.

Ennakkoratkaisupyynnön kohteena on kysymys siitä, onko se, että valittaja X menetti 22 vuotta täyttäessään Tanskan kansalaisuutensa suoraan lain nojalla, SEUT 20 artiklan vastaista. Menettäessään Tanskan kansalaisuuden hän menetti samalla aseman, joka seuraa unionin kansalaisuutta koskevasta SEUT 20 artiklasta, ja sen vuoksi unionin oikeussäntöjen merkityksellisyys asiassa on kiistaton.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeusperusta

SEUT 267 artiklan 2 kohdan mukainen ennakkoratkaisupyyntö SEUT 20 artiklan tulkinnasta yhdessä Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä

perusoikeuskirja) 7 artiklan kanssa sellaisina kuin määräyksiä on viimeksi tulkittu unionin tuomioistuimen tuomiossa 12.3.2019, Tjebbes ym. (C-221/17, EU:C:2019:189).

Ennakkoratkaisukysymykset

1. Onko SEUT 20 artikla, luettuna yhdessä [perusoikeuskirjan] 7 artiklan kanssa, esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa 22 vuotta täyttäneet henkilöt lähtökohtaisesti menettävät jäsenvaltion kansalaisuutensa suoraan lain nojalla, jos he ovat syntyneet jäsenvaltion ulkopuolella, eivät ole koskaan asuneet jäsenvaltiossa eivätkä oleskelleet siellä yhteenkuuluvuutta kyseisen jäsenvaltion kanssa ilmentävissä olosuhteissa, minkä seurauksena he menettävät samalla unionin kansalaisuutensa ja siihen liittyvät oikeudet, paitsi jos heillä on myös jonkin muun jäsenvaltion kansalaisuus, kun otetaan huomioon, että pääasiassa kyseessä olevasta lainsäädännöstä seuraa, että

- a) yhteenkuuluvuuden jäsenvaltion kanssa oletetaan muodostuvan yhteensä yhden vuoden jäsenvaltiossa oleskelun perusteella,
- b) jäsenvaltion kansalaisuus on mahdollista säilyttää lievennetyin edellytyksin, jos kansalaisuuden säilyttämistä koskeva hakemus tehdään ennen 22-vuotissyntymäpäivää, ja tällöin toimivaltaiset viranomaiset arvioivat kansalaisuuden menettämisen seurauksia, ja
- c) menetetyn kansalaisuuden palauttaminen 22-vuotissyntymäpäivän jälkeen on mahdollista ainoastaan kansalaistamismenettelyssä, johon sisältyy lukuisia edellytyksiä, kuten yhtäjaksoinen pitkäkestoinen oleskelu jäsenvaltiossa, mutta oleskelun kestoa koskevasta edellytyksestä voidaan jäsenvaltion entisten kansalaisten kohdalla jossain määrin poiketa?

Unionin oikeuden merkitykselliset säännöt

SEUT 20 artikla

Perusoikeuskirjan 7 artikla

Unionin tuomioistuimen tuomio 12.3.2019, Tjebbes ym. (C-221/17, EU:C:2019:189, erityisesti 41, 42 ja 48 kohta luettuna yhdessä 9 ja 22 kohdan kanssa), ja tuomio 2.3.2010, Rottmann (C-135/08, EU:C:2010:104)

Kansainvälisen oikeuden merkitykselliset säännöt

Kansalaisuudesta 6.11.1997 tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen (jäljempänä kansalaisuusyleissopimus) 7 artiklan 1 kappaleen e kohta

Kansallisen oikeuden merkitykselliset säännöt

Ennen tuomiota Tjebbes

Tanskan kansalaisuudesta annettu laki (bekendtgørelse af lov om dansk indfødsret nro 422, 7.6.2004, jäljempänä kansalaisuuslaki). Pääasian kohteena oleva päätös perustuu kansalaisuuslain 8 §:ään, joka koskee Tanskan kansalaisuuden menettämistä suoraan lain nojalla 22. elinvuoden päättyessä ja jonka sanamuoto päätöksen tekemisen ajankohtana oli seuraava:

”8 §: Joka on syntynyt ulkomailla eikä koskaan ole asunut täällä [Tanskassa] saati oleskellut täällä yhteenkuuluvuutta Tanskan kanssa ilmentävissä olosuhteissa, menettää kansalaisuutensa 22 vuotta täyttäessään, paitsi jos hänestä tällöin tulisi kansalaisuudeton. Pakolais-, maahanmuuttaja- ja kotoutumisasioista vastaava ministeri tai hänen valtuuttamansa henkilö voi kuitenkin ennen mainittua ajankohtaa tehtävästä hakemuksesta sallia kansalaisuuden säilyttämisen.”

Säännöksen sanamuodosta seuraa, että ulkomailla syntyneet Tanskan kansalaiset, joilla on kaksoiskansalaisuus ja jotka eivät ole asuneet tai oleskelleet Tanskassa yhteenkuuluvuutta Tanskan kanssa ilmentävissä olosuhteissa, menettävät kansalaisuutensa 22 vuotta täyttäessään. Henkilö voi kuitenkin ennen 22-vuotispäiväänsä hakea ministeriöltä kansalaisuuden säilyttämistä.

Alun perin säännös otettiin osaksi lainsäädäntöä 18.4.1925 annetulla lailla nro 123. Sillä haluttiin estää sellaisten ulkomailla oleskelevien ihmisten Tanskan kansalaisuuden siirtyminen sukupolvesta toiseen, joille Tanska ei ole tuttu tai joilla ei ole siteitä maahan.

Tanskan kansalaisuuden säilyttämistä koskeva hakemus on tehtävä 21- ja 22-vuotissyntymäpäivien välillä. Ministeriö tutkii hakemuksista Tanskan kansalaisuutta koskevat perusteet riippumatta siitä, milloin hakemus on tehty – onko se esimerkiksi tehty ennen 21-vuotissyntymäpäivää, 21- ja 22-vuotissyntymäpäivien välillä vai 22-vuotissyntymäpäivän jälkeen. Kansalaisuuden säilyttämistä koskeva arviointi on ministeriön käytännön mukaan tehtävä niin lähellä 22-vuotissyntymäpäivää kuin mahdollista, ja sen vuoksi esimerkiksi ennen 21-vuotissyntymäpäivää tehdyillä hakemuksilla voidaan perustella kansalaisuuden säilyttämistä ainoastaan varauksin. Jotta hakemus voidaan hyväksyä, se on joka tapauksessa tehtävä ennen 22-vuotissyntymäpäivää.

Kansalaisuuden myöntämistä koskeva soveltamisohje (13.10.2015 lähetetty cirkulæreskrivelse nr. 10873 om naturalisation, sellaisena kuin se on muutettuna 16.3.2016 lähetetyllä soveltamisohjeella nro 9248):

Perustuslain 44 §:n 1 momentin mukaan ulkomaalaiselle voidaan myöntää kansalaisuus ainoastaan lain nojalla (kansalaistaminen). Entisten Tanskan kansalaisten, jotka ovat menettäneet kansalaisuutensa kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentin perusteella, on sen vuoksi periaatteessa täytettävä Tanskan kansalaisuuden myöntämistä koskevat yleiset lakisäätteiset edellytykset

(kansalaistaminen), kuten pitkäkestoista oleskelua, ikää, hyvää mainetta, julkishallinnon eräänntyneitä saatavia, itsenäistä toimeentuloa, työskentelyä, tanskan kielen taitoa sekä Tanskan yhteiskunnan, kulttuurin ja historian tuntemusta koskevat edellytykset. Oleskeluedellytyksestä voidaan kuitenkin poiketa sellaisten entisten Tanskan kansalaisten kohdalla, jotka ovat menettäneet kansalaisuutensa [kansalaisuuslain] 8 §:n 1 momentin nojalla, ja lisäksi ulkomaalaisille, jotka ovat aiemmin olleet Tanskan kansalaisia, myönnetään hakemuksesta oleskelulupa, jos oleskeluoikeuden epäämiseen ei ole erityisiä perusteita. Folketingetin (Tanskan parlamentti) Indfødsretsudvalg (kansalaisuusvaliokunta) ratkaisee, voidaanko yleisistä oleskeluedellytyksestä poiketa ja kansalaisuus palauttaa.

Tuomion Tjebbes jälkeen

Unionin tuomioistuimen 12.3.2019 antaman tuomion Tjebbes jälkeen – eli pääasian kohteena olevassa asiassa 31.1.2017 annetun päätöksen jälkeen – ministeriö arvioi 11.10.2019 lähettämässään ohjauskirjeessä, että kansalaisuuden menettämistä koskevia kansalaisuuslain säännöksiä olisi tuomion perusteella muutettava.

Tätä taustaa vasten kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentin sanamuoto muutettiin nykyisen kaltaiseksi Tanskan kansalaisuuslain muuttamisesta ym. 28.1.2020 annetulla lailla nro L 63 (lov om ændring af lov om dansk indfødsret mv.); 8 §:n sanamuoto on muuten sama kuin aiemminkin yhtä sanaa lukuun ottamatta (som/der [muutos ei vaikuta suomenkieliseen käännökseen]). Sitä vastoin vuonna 2020 tehdyn lakimuutoksen valmisteluaineistossa on ilmaistu täsmäntävä toive siitä, että ministeriön olisi Tanskan kansalaisuuden säilyttämistä koskevien hakemusten perusteluja käsitellessään otettava huomioon muitakin seikkoja niiden yksilöllisten vaikutusten arvioimiseksi, joita Tanskan ja samalla unionin kansalaisuuden menettämisestä aiheutuisi, mukaan lukien vaikutusten oikeasuhteisuus verrattuna kansalaisuuden menettämisen tarkoitukseen (eli siihen, että Tanskan kansalaisilla tulisi olla tosiasiallisia siteitä Tanskaan). Käytännössä tuomio Tjebbes merkitsee ministeriön käsityksen mukaan sitä, että Tanskan kansalaisuuden säilyttämistä koskevan hakemuksen perusteiden arvioinnissa on otettava huomioon myös hakijan siteet unionin muihin jäsenvaltioihin, kuten se, haittaisiko unionin kansalaisuuden menettäminen henkilön mahdollisuuksia ylläpitää sinä aikana rakentuneita perhe- tai työsuhteita yhdessä (tai useammassa) jäsenvaltiossa, kun unionin kansalainen on toteuttanut oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen unionissa.

Mitä tulee kysymykseen [kansalaisuuslain] 8 §:ssä asetetusta edellytyksestä, jonka mukaan Tanskan kansalaisuuden säilyttämistä koskeva hakemus on myös tuomion Tjebbes jälkeisenä aikana tehtävä ennen 22-vuotissyntymäpäivää, lakimuutoksen valmisteluaineistosta ilmenee, että ministeriön näkemyksen mukaan tanskalainen menettely, jossa hakemus on tehtävä ennen 22-vuotissyntymäpäivää, antaa mahdollisuuden tuomioistuimen edellyttämään yksilölliseen arviointiin, eikä mainittuun tuomioon vaikuttaisi sisältyvän sellaista edellytystä, että vastaavan

arvioinnin tulisi olla mahdollista milloin tahansa. Näin ollen ministeriö katsoo, ettei mainittu tuomio estä kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentissa säädetyn kaltaista sääntelyä, jonka mukaan ulkomailla syntyneiden Tanskan kansalaisten, jotka eivät koskaan ole asuneet Tanskassa tai oleskelleet maassa yhteenkuuluvuutta Tanskan kanssa ilmentävissä olosuhteissa, on ennen 22-vuotissyntymäpäiväänsä tehtävä hakemus Tanskan kansalaisuutensa säilyttämiseksi.

Merkityksellinen kansallinen oikeuskäytäntö

Kansalaisuuden säilyttämistä koskevasta hallintokäytännöstä ilmenee, että vaikka henkilö ei olisi koskaan asunut vakituisesti Tanskassa, hän ei menetä kansalaisuuttaan, jos hän on ennen 22 vuoden ikää oleskellut maassa vähintään vuoden. Tällöin hänellä katsotaan olevan yhteenkuuluvuutta Tanskaan, vrt. [kansalaisuuslain] 8 §:n 1 momentin ensimmäinen virke. Tanskan kansalaisuuden säilyttäminen voi olla mahdollista myös alle yhden vuoden oleskelulla, jos oleskelu ilmentää ”erityistä yhteenkuuluvuutta Tanskan kanssa”. Lain valmisteluaineiston mukaan sitä voivat ilmentää asevelvollisuuden suorittaminen, oleskelu korkeakoulu- tai muiden opintojen suorittamisen vuoksi tai toistuva, kestoaltaan varteenotettava lomanvietto. Jos Tanskan kansalaisuus säännöksen perusteella tavallisesti menetettäisiin, ministeriö voi lisäksi 8 §:n 1 momentin toisen virkkeen mukaisesti poikkeuksellisesti säilyttää kansalaisuuden yksittäistapauksessa ennen 22-vuotispäivää tehdyn hakemuksen perusteella. Olosuhteiden arvioinnissa painotetaan erityisesti henkilön tanskan kielen taitoa, Tanskassa lomailemisen laajuutta ja muita yhteyksiä Tanskaan, kuten kirjeenvaihtoa tanskalaisten sukulaisten kanssa tai yhteyksiä ulkomailla asuviin tanskalaisiin.

Hallintokäytäntö ei ole muuttunut tuomion Tjebbes jälkeen, mutta sitä seuranneen lakimuutoksen perusteella arvioidaan nykyisin yksilöllisesti myös Tanskan kansalaisuuden ja samalla unionin kansalaisuuden menettämisen vaikutuksia unionin oikeuden kannalta aina, kun hakemus on tehty henkilön 21- ja 22-vuotissyntymäpäivien välissä.

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 X on 5.10.1992 Yhdysvalloissa syntynyt tanskalaisen äidin ja yhdysvaltalaisen isän lapsi, jolla on syntymästään alkaen ollut Tanskan ja Yhdysvaltain kansalaisuus. X:llä on Yhdysvalloissa kaksi sisarusta, joista toinen on Tanskan kansalainen, eikä hänellä ole Tanskassa asuvia vanhempia tai sisarusia.
- 2 X ei ole koskaan asunut Tanskassa, ja 17.11.2014 hän haki ministeriöltä Tanskan kansalaisuutensa säilyttämistä 22-vuotissyntymäpäivänsä jälkeen.
- 3 Ministeriö totesi hakemuksessa ilmoitettujen tietojen perusteella, että X oli ennen 22-vuotissyntymäpäiväänsä oleskellut Tanskassa enintään 44 viikkoa. Lisäksi X oli ilmoittanut oleskelleensa Tanskassa viisi viikkoa 22 vuotta täytettyään ja

pelanneensa vuonna 2015 koripalloa Tanskan naisten maajoukkueessa. X on ilmoittanut myös viettäneensä vuonna 2005 kolmesta neljään viikkoa Ranskassa. Tietoa X:n muusta oleskelusta unionin alueella ei ole.

- 4 Ministeriö ilmoitti 31.1.2017 tekemällään päätöksellä, että X oli menettänyt Tanskan kansalaisuutensa 22 vuotta täytettyään, vrt. kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentin ensimmäinen virke, ja ettei lain 8 §:n 1 momentin toisen virkkeen mukaista poikkeusta voitaisi myöntää, koska Tanskan kansalaisuuden säilyttämistä koskenut hakemus oli tehty 22-vuotissyntymäpäivän jälkeen.
- 5 X on nostanut ministeriön päätöstä koskevan kanteen, jossa hän vaatii päätöksen kumoamista ja asian määräämistä uudelleen käsittelyyn.
- 6 Sen jälkeen, kun kansalaisuuslakia oli tuomion Tjebbes seurauksena muutettu 28.1.2020, ministeriö ilmoitti, että entiset Tanskan kansalaiset, jotka olivat täyttäneet 22 vuotta 1.11.1993 tai sitä myöhemmin, hakeneet Tanskan kansalaisuutensa säilyttämistä ennen 22-vuotissyntymäpäiväänsä ja saaneet kansalaisuuden menettämistä koskevan päätöksen kansalaisuuslain (silloisen) 8 §:n nojalla menettäneen samalla unionin kansalaisuutensa, voisivat pyytää hakemuksensa uudelleen käsittelyä. X ei kuitenkaan ollut hakenut Tanskan kansalaisuutensa säilyttämistä ennen 22-vuotissyntymäpäiväänsä, joten hänen asiaansa ja 31.1.2017 annettua kiistanalaista päätöstä ei ministeriön mukaan voida käsitellä uudelleen.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 7 X on väittänyt, että kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentin mukainen Tanskan kansalaisuuden menettäminen suoraan lain nojalla on SEUT 20 artiklan, luettuna yhdessä perusoikeuskirjan 7 artiklan kanssa, vastaista.
- 8 Väitteensä tueksi X on esittänyt, että säännöksen mukainen [kansalaisuuden] automaattinen menettäminen poikkeuksetta ei ole oikeasuhteista, vaikka säännöksellä on laillinen ja objektiivinen tavoite eli tosiasiallisten siteiden ylläpitäminen sekä jäsenvaltion ja sen kansalaisten välisen erityisen solidaarisuus- ja lojaaliussuhteen suojaaminen.
- 9 Jos Tanskan kansalaisuuden menettää 22 vuotta täytettyään, sen voi säännöksen nojalla saada palautetuksi ainoastaan tavanomaisen kansalaistamismenettelyn kautta.
- 10 Voimassa olevien sääntöjen nojalla ei siten ole olemassa yksinkertaista menettelyä sen ajanjakson lyhentämiseen tai pidentämiseen, jonka jälkeen [kansalaisuuden] menettäminen tapahtuu. Tuomiosta Tjebbes seuraa kuitenkin, että kansalaisuuden menettämistä koskevat säännöt voivat olla oikeasuhteisia ainoastaan, jos niihin mainitun tuomion mukaisesti liittyy erittäin edullinen kansalaisuuden palauttamista koskeva menettely, eikä sellaista sisälly Tanskan lainsäädäntöön. [Kansalaisuuden] palauttaminen ei Tanskan sääntöjen mukaan myöskään tapahdu

ex tunc. Tanskan lainsäädäntöön sisältyvä [kansalaisuuden] palauttamismahdollisuus on siten niin monimutkainen menettely Tanskan kansalaisuuden takaisin saamiseksi, ettei unionin oikeuden mukainen, tuomiossa Tjebbes määritellyn kaltainen oikeasuhteisuusvaatimus toteudu.

- 11 Ministeriö on väittänyt, ettei kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentin mukainen Tanskan kansalaisuuden menettäminen suoraan lain nojalla puutteellisten Tanska-siteiden perusteella ole SEUT 20 artiklan, luettuna yhdessä perusoikeuskirjan 7 artiklan kanssa, vastaista.
- 12 Väitteensä tueksi ministeriö on esittänyt, että Tanskan menettely kansalaisuuden menettämisestä 22-vuotissyntymäpäivän jälkeen on tavoitteeltaan laillinen sekä oikeasuhteinen. Tanskan menettelyn laillisuutta ja oikeasuhteisuutta arvioitaessa on otettava asianmukaisesti huomioon, että jäsenvaltioilla on oltava paljon harkintavaltaa niiden kansalaisuuden myöntämistä ja menettämistä koskevien edellytysten määrittelyssä.
- 13 Kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentin laillisuuden ja oikeasuhteisuuden arviointi sellaisten henkilöiden suhteen, jotka ovat X:n tavoin hakemuksen tekemisajankohtana täyttäneet 22 vuotta, on perustettava Tanskan kansalaisuuden menettämistä ja saamista koskevan lainsäädännön kokonaisarviointiin. Tanskan lainsäätäjät on katsonut, että ulkomailla syntyneiden henkilöiden, jotka eivät ole asuneet tai merkittävässä määrin oleskelleet Tanskassa, lojaalius- ja solidaarisuussuhde sekä siteet Tanskaan heikkenevät vähitellen heidän aikuistuessaan, ja sen vuoksi nimenomaan on oikeasuhteista, että heidän oikeudellinen asemansa on erilainen ennen heidän 22-vuotissyntymäpäiväänsä kuin sen jälkeen. [Kansalaisuuslain] 8 §:n 1 momentin säännöksellä määritellään siten kohtuullinen ja oikeasuhteinen 22 vuoden aikaraja sellaisten henkilöiden kansalaisuuden menettämiseksi suoraan lain nojalla, jotka ovat syntyneet ja kasvaneet ulkomailla eivätkä muutenkaan juuri ole oleskelleet Tanskassa ennen 22-vuotissyntymäpäiväänsä. Kansalaisuuslain 8 §:ää ei sovelleta Tanskassa syntyneisiin henkilöihin, jotka ovat saaneet Tanskan kansalaisuuden syntymänsä kautta. He eivät siten voi menettää Tanskan kansalaisuuttaan suoraan lain nojalla, vaikka he poistuisivat Tanskasta pian syntymänsä jälkeen eivätkä siten täyttäisi vähintään yhden vuoden asumista tai oleskelua Tanskassa koskevaa edellytystä. Sitä, onko 22 vuotta täyttäneen henkilön kansalaisuuden menettäminen suoraan lain nojalla oikeasuhteista, on arvioitava niiden varsin sallivien sääntöjen valossa, jotka koskevat kansalaisuuden säilyttämistä 22 vuoden ikään saakka.
- 14 Kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentilla varmistetaan kaiken kaikkiaan, että Tanskan kansalaisilla on jonkinasteinen solidaarisuus- ja lojaaliussuhde sekä riittävät siteet Tanskaan. Tämä on tuomiossa Tjebbes ja tuomiossa Rottmann tunnustettu lailliseksi tavoitteeksi, jonka jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon arvioidessaan kansalaisuutensa ja sen seurauksena myös unionin kansalaisuuden menettämistä. Tämänkaltaisten näkökohtien huomioon ottamisen laillisuutta jäsenvaltioiden arvioidessa kansalaisuuden poistamista kansalaiseltaan tukee myös kansainvälinen oikeus, vrt. kansalaisuusyleissopimuksen 7 artiklan 1 kappaleen e kohta.

Laillisuutta ja oikeasuhteisuutta tukee edelleen se seikka, että ministeriö voi sallia kansalaisuuden säilyttämisen ennen kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentin ensimmäisessä virkkeessä mainittua ajankohtaa eli 21- ja 22-vuotissyntymäpäivien välisenä aikana tehdyn hakemuksen ja kunkin tapauksen yksilöllisen arvioinnin perusteella.

- 15 Lain 8 §:n 1 momentin sanamuoto, sellaisena kuin se on tuomion Tjebbes jälkeen muutettuna, antaa lisäksi mahdollisuuden Tanskan ja sitä myöten unionin kansalaisuuden menettämisen seurausten yksilölliseen arviointiin unionin oikeuden kannalta, jos henkilö ei hakemuksen tekemisajankohtana ole täyttänyt 22 vuotta. Siten ministeriön on ennen 22-vuotissyntymäpäivää tehtyjä hakemuksia (vrt. kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentin toinen virke) käsitellessään arvioitava, ovatko hakijalle aiheutuvat kansalaisuuden menettämisen vaikutukset unionin oikeuden kannalta oikeasuhteisia kansalaisuuden menettämisen tavoitteeseen verrattuna. Tässä arvioinnissa otetaan huomioon myös muita unionin jäsenvaltioita koskevat sidokset. Menettelyllä varmistetaan erityisesti tuomion Tjebbes 41 kohdan mukaisen edellytyksen täyttyminen.
- 16 Arvioitaessa kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentin oikeasuhteisuutta on otettava huomioon edelleen se, että 22 vuotta täyttäneet henkilöt, jotka ovat menettäneet Tanskan kansalaisuutensa suoraan lain nojalla, voivat hakea kansalaisuutta uudelleen tiettyjen, esimerkiksi vakituista oleskelulupaa ja oleskelua, koskevien edellytysten täytyessä. Samalla kun Folketingetin Indfødsretsudvalg ottaa kantaa siihen, onko mainituista edellytyksistä poikkeaminen ja kansalaisuuden palauttaminen mahdollista, se voi arvioida toteutuneen [kansalaisuuden] menettämisen vaikutuksia yksilöllisesti sen kannalta, tulisiko kansalaisuus palauttaa.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyyntöön perusteluista

- 17 Kansalaisuuslain aiemman ja nykyisen 8 §:n 1 momentin ensimmäisestä virkkeestä seuraa, että ulkomailla syntynyt Tanskan kansalainen, jolla on kaksoiskansalaisuus ja joka ei ole asunut tai oleskellut Tanskassa yhteenkuuluvuutta Tanskan kanssa ilmentävissä olosuhteissa, menettää kansalaisuutensa 22 vuotta täyttäessään. Jos henkilö ei ole unionin jäsenvaltion kansalainen, hän menettää samalla siten unionin kansalaisuutensa.
- 18 Kansalaisuuden palauttamista voi 22-vuotissyntymäpäivän jälkeen hakea ainoastaan tavanomaisessa kansalaistamismenettelyssä.
- 19 Østre Landsretille ei ole selvää, miten tuomio Tjebbes (C-221/17) ja erityisesti sen 41, 42 ja 48 kohta luettuna yhdessä 9 ja 22 kohdan kanssa on ymmärrettävä.
- 20 Täten ja yleisesti tuomion Tjebbes sisällön valossa Østre Landsret katsoo, että kansalaisuuslain 8 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen nojalla automaattisesti ja poikkeuksetta 22 ikävuoden täytyessä tapahtuvan Tanskan (ja samalla unionin) kansalaisuuden menettämisen sekä kansalaisuuden palauttamiseksi 22 ikävuoden

täytyttyä käytettävissä olevan vaivalloisen, tavanomaisen kansalaistamismenettelyn yhteensopivuus SEUT 20 artiklan, vrt. perusoikeuskirjan 7 artikla, on siinä määrin kyseenalainen, että asiasta on esitettävä ennakkoratkaisukysymyksiä unionin tuomioistuimelle.

- 21 Tätä taustaa vasten Landsret, jonka tehtävänä on ratkaista asia ensimmäisen oikeusasteen käsittelyssä, pitää ennakkoratkaisukysymysten esittämistä unionin tuomioistuimelle tarpeellisenä.

TYÖASIAKIRJA